

NR. 4

TÄHEKE

1977

MEIE
TÄHES

AUVALVE

Viimasel ajal oli oktoobrilaste käitumine otse eeskujulik. Ja õppimise eest saadi veel paremaid hindeid kui enne.

Sellel püüdlikkusel oli oma põhjus: kõik teadsid, et lähenemas on Vladimir Iljitš Lenini sünniaastapäev. Ja Naida ütles, et kõige tublimad oktoobrilapsed saavad sel päeval õiguse meie riigi rajaja büsti kõrval auvalves seista. Kui oodatud päev kätte jõudis, oli arutamist palju. Sest tuli välja, et tublid ja püüdlikud olid olnud kõik tähelapsed. Jäi üle vaid kindlaks määrata aeg, millal keegi neist auvalves seisab.

Koondusel Lenini toas ootas oktoobrilapsi üllatus: neile oli tulnud külla pioneerimaleva nõukogu esimees Öne. Tähelapsed rõõmustasid. Nad teadsid, et Öne oli kevadisel koolivaheajal käinud preemiaekskursioonil Vladimir Iljitši sünnilinnas Uljanovskis. Öne küsis: «Kas te teate, missugune oli Vo-

lodja Uljanov teievanusena!»

Väino tõstis kohe käe.

«Volodja Uljanov oli väga sõnakuulelik ega teinud kunagi vallatust,» arvas ta. «Ja õppis väga hästi.»

«Ta õppis tõepoolest väga hästi, kuid oli ka ettevõtlik ja lõbus poiss,» ütles Öne.

Siis jutustas Öne Lenini lapsepõlvkodust. Tal oli pilte, nii et kuulajatele tundus, nagu oleksid nad kõike ise näinud: ödesid-vendi Uljanoveid sõpradega mängimas, poisse õhtutundidel võõrastetoas malemängu süvenemas ja Volodjat perekonna nooremate — Mitja, Maša ja Olja eest hoolitsemas. Oktoobrilapsed said teada, et Volodja Uljanov oli olnud ka tubli sportlane — paremat uisutajat ja ujajat oli andnud ümbruskonnast otsida.

...Kõik pioneerirühmad ja oktoobrilaste tähed käisid sel päeval Lenini toas. Pioneeridest ekskursioonijuhid

jutustasid küllastajatele väsimatust revolutsioonivõitlejast, Nõukogude riigi rajajast. Ja kogu koolipere nägi oktoobrilapsi tõsisena ja väarikatena auvalves seismas.

OSKAR TANNER

PREEMIA

Kui kell oli vahetundi helisenud ja lapsed klassidest välja läksid, nägid nad koridoris Raine isa. Tuffavlikult kogunes kolmas klass tema ümber. Sest Raine isa tundsid kõik. Tema on sovhoosi peaagronoom. «Tulin teie juurde kartulivõtmise pärast,» tegi peaagronoom juttu.

Laste silmadesse sigines imestus. Kes siis kevadel kartuleid võtab? Sügisel, siis jah — siis käidi küll sovhoosist kooliperet kartulipõllule appi tellimas. Ja appi loomulikult mindi. Ka kolmas klass läks. Imestasid küll, et miks neid saadetakse põllule, kus alles paar päeva tagasi lõgisesid kartulikombainid. Aga kohale jõudes nägid mitmel pool valendamas kartulimugulaid. Eelmise päeva vihm oli need mulla alt välja pesnud. Õpetaja seletas, et seda tööd, mida nad nüüd tegema hakkavad, nimetatakse järelnoppimiseks. Järelnoppimist oli kolmas klass tookord teinud suure hoolega. Nendest jäi maha nüüd juba päris must maa. Ainult Vambola ei saanud kugi kaua korjata, sest temal hakkas kõht valutama. Kohe nii hirmsasti, et pidi maha istuma ja teiste tööd pealt vaatama. Aga kui Vambolat mõni tund hiljem spordiplatsil palli löömas nähti, arvasid poisid küll, et too valu seal kartulipõllul polnud muud kui laiskusevalu. Nojah, aga see oli nii ammu. Mis kartulivõtt siis täna...?

«Et lapsed olid sügisel nii usinad kartulivõtjad, otsustas sovhoos kooli premeerida aiatraktori-

ga,» seletas Raine isa. «Ja töökoja mehed töid selle täna ära.»

«Oi, traktor! Hurraal!» hüüdsid poisid. «Kus see on?»

«Eks kuuri all.»

Hetke pärast olid poisid kuuri juures. Oli tore puna-sini-kollane masin küll. Ja väike — vaid veidi suurem kui motoroller.

«Paras poistel muru niita ja mulda vedadal» kuuldi majandusjuhatajat ütlevat.

«Kuulsid — paras poistele...!» müksas Helmut Reinu.

«Ega meid lasta...» kahtles Rein. Tööõpetuse õpetaja naeris:

«Kasvate veel aasta-paar ja siis sõidate kindlastil!»

Kell helises. Tuli koolimajja tagasi lipata. Trepil tundis Raine, kuidas keegi teda varrukast sikutas. See oli Vambola.

«Mis sa arvad, kas minul ka lubatakse...?»

«Traktoriga sõita?» küsis Raine. «Noh, eks me lähe suvel kaalikaid kõplama. Ja sügisel kartuleid võtma. Arvan, et küllap lubatakse...»

KAAREL VILU

Illustreerinud VIRVE KOTKAS

OI, OI!

Klaabu hüples aknalaua, käed harali ja krimblid kõveras, ise vaimustusest lõhkemas.

«Oi, oi, kui suur! Voi, voi, mis-sugused küüned! Sihukest ei näe iga päev. Silmad nagu taldrikud! Jalad kõhu all rõngas! Ise muud-kui ajab suitsu välja ja karjub: urra-murra!»

Niimoodi hüüdnud, haaras Klaabu krimblid pihku, kerkis õhku ja tuhistas läbi lähtise akna õue tagasi. Elju ja Anne ja Ene ja Eino ja Lembit — ja kes nad seal kõik olid — jooksid talle ukse kaudu järele.

Jäme mörin kostis spordiväljaku poolt kuuseheki tagant, sealt, kust põllud algasid.

«Klaabu, vaata ette!» hüüdis Elju.

«Ära liiga lähedale mine!» pasundas Anne.

«Hoia teravate küünte eest!» andis Ene nõu.

«Abi tuleb!» karjus Eino.

Nagu väikesed raketid lendasid Elju ja Anne ja Ene ja Eino ja Lembit — ja kes nad seal kõik olid — teispoole kuusehekki.

«Oh!» ohkas Elju.

«Puh!» puhkis Anne.

«Ah!» imestas Ene.

«Eks ma öelnud!» uhkeldas Klaabu. «Kas teate ka, et sellel traktoril on saja viiekümne hobuse jõud!»

MOLDAAVIA KIRJANIK
SPIRIDON VANGELI

AABITSALUG

Moldaavia

Mina olen sündinud Moldaavias. Ja minu isa on sündinud Moldaavias. Moldaavia on meie esiisade maa. Siin on kõige kadusamad tähed taevas. Siin on kõige kadusemad põllud ja põlislaaned. Moldaavia on meile kallis. Väga-väga kallis. Niisama kallis nagu ema.

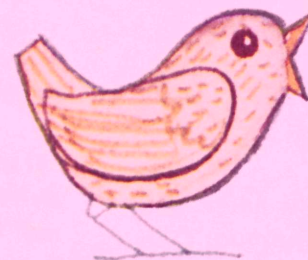
Lasteaias

Lapsed mängivad plastiliiniga. Nad voolivad sellest igasuguseid kujakesi. Fenušš voolib vasika ja lehma. See on farm.

«Mina töötan farmis,» ütleb ta.

Kasvataja silitab tema juukseid.

«Siis, Fenušš, peab küll kübeke kärmem olema. Ja ei tohi hommikuti hilineda. Sest farmiski algab töö väga vara.»

Väikesed rätsepad

Mihhaela õmbleb. Kristina triigib. Mihhai võtab Murilt mõõtu. Muri on rõõmus.

«Auh-auh! Varsti saan ma uued püksid jalga!»

Ka kassipoeg tuleb rätsepale rõivamõõtu andma.

«Oh sa heldene aeg, küll siin on alles palju rahvast! Vabandage, kas teie olete järjekorras viimane!»

USID

Illustreerinud ENE PIKK

Televiisor

Zinuka pühkis põranda puhtaks. Lauale pani Zinuka vaasi ja vaasi sättis lilled. Siis keeras ta televiisori mängima.

Inimesed vaatavad televiisorist tuppä. Nad justkui ütleksid: «Tubli, Zinuka! On sinul alles puhas kamber! Ja lilled on sul ka kenasti laua peal. Sinul hakkame küll iga päev külas käima!»

Koolilugu

«Nüüd vaatame järele, milliseid tähti teist keegi tunneb!» sõnab väike õpetaja.

«Mä-ä-ää!» mägib lambatall.

«R-r-rr!» uriseb kutsikas.

«Te-te-te!» teadustab varblane.

«Ž-ž-žž!» sumiseb põrnikas.

«Mu-u-uu!» muugab vasikas.

Ainult kala ei ütle midagi. Tema, rumaluke, ei tunne ühtegi tähte.

Tõlkinud ANDRES JAAKSOO

Hiirepojad

HARRI JÖGISALU

Kord kui lapsed muru peal hullasid ja pehmes linnurohus kukerpalli lasksid, kostis kusagilt heledat piiksumist.

«Kuule, kes siin piiksub?» küsis Mikk.

«Nii kui kriuksuks miski,» imestas väike Mall.

Mõlemad kuulatasid põnevil. «Ikka kriuksuvad,» sosistas Mall.

«Siin lähedal, rohu sees,» vastas Mikk ja hakkas neljakäpakil häälele suunas roomama.

«Linnupojad või?» uudistas Mall.

«Hiired ikka, rumal,» pani Mikk näpu suule.

Midagi vilksatas Miku käte vahelt tiheda rohu sisse ja kadus.

«Hiir! Näe, rohi liigub.»

Aga ei olnud enam näha midagi. Ka piiksumist ei kuuldud.

«Ei tea, mis see hiir siin kriuksus?» päris Mall.

«Ega siis hiir, need olid pojad. Tal on siin kusagil pesa,» vaidles Mikk. Ja pesa oligi.

Kohe laste jalge ees, tihedas linnurohus. Keset õue, teeraja veerel, seal, kus pere käis, kus Mall ja Mikk ringi jooksid.

Pesa oli kulust ja kuivanud kõrttest kokkukeritud pehme tups.

Pojad olid sees — pisikesed pruunid, roosade ninaotstega olevused.

«Soojad ja pehmed,» ütles Mikk, kui neid puudutas.

«Vaat kui hammustavad!» hoiatas Mall.

«Pisikesed alles, ei nad hammusta.»

Hiirepojad vist kartsid valgust — pugesid

üksteise võidu pesa põhja, siputasid jalgu ja näitasid sabaotsi, aga mitte piuksugi ei teinud.

«Viimati hakkab külm, väikesed tahavad soojas olla. Paneme pesa praegu uuesti kinni,» nõudis Mall.

Lapsed silusid pesaava ilusasti kokku ja seadsid rohututi varjuks peale. Istusid siis natuke aega toatrepil, aga varsti olid jälle kuulatamas, kas hiirepojad piuksuvad. Ei piuksunud.

«Magavad.»

Emal jõudis põllult koju. Lapsed jooksid talle vastu.

«Ema, ema, meil on hiired. Leidsime pesa ja palju poegi. Siinsamas kaevu lähedal rohu sees,» kuulutasid Mikk ja Mall teineteise võidu.

«Vaaf kus rõõmusõnum! Kassi kätte anda.» Mikk ja Mall jäid emale kokkunult otsa vaatama.

«Kassi kätte?» ei uskunud Mikk.

«Muidugil Vaata, kui palju pahandust nad teevad.»

«Nad on alles pisikesed. Pisikesed ei tee mingit pahandust, ei hammustagi veel,» asus Mall hiirepoegi kaitsma. «Tule vaata, kui armsad.»

«Või armsad. Kui suureks saavad, küll siis näed nende armsust,» ei andnud ema järele.

«Ema, ei maksa neid kassile anda. Meie Mikuga ei lase neid paha peale,» nurus Mall. «Mis sa rumalat juttu ajad. Kes siis hiiri kasvatab. Kus nad teil on?» tahtis ema lõpuks teada.

«Siin,» venitas Mikk vastumeelselt. Mall seisis murelikult ta kõrval. Küllap mõlemad kahetsesid, et olid oma leiust rääkinud.

Mikk harutas rohupuhma lahti ja asus pesakera kallale. Pesa tundus imelikult kerge. Rebis kulukõrred laiali. Seal polnud hingelistki.

«Tühi ju?» imestas ema.

«Ära viis,» sosistasid Mall ja Mikk nagu ühest suust ja nende vahepeal murelikuks muutunud näod naeratasid jälle laialt.

Suli

ELAR KUUS

Emal jäi üle hulk leivatükke. Viisin need koos muude jäätmetega õue, viskasin prahikonteinerisse. Pidin juba tagasi tупpa tulema, kui keegi ütles mulle:

«Suli.»

Tohoh, kes julgeb mind nõnda nimetada! Kui silmad tõstsin, nägin ülal katuseräästal hallivatimeest varblast istumas. Tema ütlejaks osutuski.

Ehk küll ilm jahe, jäin trepile, sest tahtsin teada, mida too häbematu luurab. Varsti vupsas ta katuselt konteinerile, hüppas selle serva pidi keks-keks siia, keks-keks sinna. Siis lipsas paokile jäänud kaane vahelt sisse, õige pea jälle välja, leivatombuke suus.

Nähvasin talle:

«Näe, ise oled suli — näppad meie toitu.»

Tema aga lendas vurinal põõsasse, kus sidistas mitu tihast.

Põõsas rippus ka pisike linnusöögimaja, mis seisis meil alati tühi. Ja just selles tühjas majakeses ootas väiksem varblane, nokk laiali. Suurem varblane, ilmselt ta isa, pistis toodud tombu lapsele suhu ning lendas konteinerisse uut hankima.

«Sulid mõlemad!» laususin väikesele. «Küll ma su papale vingerpussi mängin.»

Mul oli salakaval plaan, kuidas vana vangistada, kohe valmis. Hiilisin konteinerile lähemale. Kui värvupoeg mind liikumas nägi, hõikas juba tema:

«Suli! Suli!»

Ma lõksatasin konteineri kaane kiiresti kinni. Kuid hoiatatud vana värb jõudis õigel ajal plehku pista ja poja kõrvale laskuda. Seal vahtisid nad minu poole.

«Suli,» kordas noor.

«Suli,» kinnitas vana.

Ikka neil see joru! Mul kargas süda täis, krabasin maast kivi. Enne kui värvudele äsada sain, kadusid nii nemad kui ka tihased üle plangu naaberõue.

Jäin üksi. Polnud mu kodu juures enam linde ega olnud minul tuju. Külm võttis lõdisema, läksin tупpa. Ise lõin kahtlema:

«Kes siis meil lõpuks see päris suli on!»

VENE KIRJANIK
JAKOV AKIM

Mees majas

Lennuväljal ütles isa:

«Neljaks päevaks ainus mees
oled kodus.»

Ja veel lisas:

«Oled seniks minu eest.»

Õhku tõusis hõbenool –
minu isa käes on rool.

Mehemõtteist pea mul laetud,
kähku koju plagasin.

Kodused said kokku aetud,
õpetusi jagasin:

«Vanaema, sina rikud
liiklusmäärust: muudkui tikud
sõiduteele... Küll on rist!
Mine allmaatunnelist!

Katja, muigad ilmaaegu!
Ütlen sulle kohe praegu:
astu kööki, ole hea,
nõusid pesema end seal

Aga sina, ema, ära
kõnni nukralt, silmad maasl
Muide, kui sa lähed ära –
keera köögis kinni gaasi!»

Minu omaksed

Kas mul kallimat veel olla saab,
kui mu omaksed – mu memm ja taat?
Õeke ka, ja väikeveli Miška,
ja veel kutsikaski, tõllkõrv Tiška.

Väga armastan ma omakseid,
kinkidega rõõmustaksin neid.

Mootorpaadist taat jääks muhelema,
võluharjast rõõmu tunneks ema,
ehtsa vasara saaks vennas Miška,
õeke palli, maitstva kommi Tiška.

Aga lisaks omastele veel
on mul parim sõber, on Serjoga.
Iga päev meil mäng käib täie hooga.
Kui ei ole teda, kurb on meel.
Saladust ei ole mingit siin –
kõik maailmas talle kingiksin.

Tõlkinud VENDA SÖELSEPP

«Ema, isa, mina ja minu laps»

— joonistanud 3-aastane ULLA MÖLDER.

VALGEVENE KIRJANIK
VASSIL VITKA

Leid

Onu Riks ja tädi Liisu
leidsid tee pealt vana viisu.

Ütles Riks: «See viisk saab sulle,
aga viisu nөөr jääb mulle.»

Turtsus tädi Liisu:
«Vөөh, vөө ma saan viisul

Niigi on mul kodus
jalanөөusid rodus:

kingad on mul kipsat-kapsat,
säärikuil on moodne apsат.»

«Viisunөөri,» ütles Riks,
«peaksin tahtma? Ei tea, miks?!»

Ja siis viisu rataskaari
viskas nөөripidi kraavi.

Kraavi kallast pidi koju
läksid taat ja pisipoju.

«Taat, kas pүүdsid ühtevalu
selle mөөrraga kord kalu?»

«Pүүdsin, pүүdsin, kulla poja,
kuni tühjaks pүүdsin oja.»

Tõlkinud HELVI JÜRISSE

Illustreerinud EDGAR VALTER

ENO RAUD on lõpetamas uut raamatut naksitrallidest, mis kannab pealkirja «Naksitrallid puhkuseel».

Naksitrallid tüdivad kuulsusest, mis nelle pärast seda osaks on saanud, kui nad linna koledast rotinuhtlusest päästsid. Et kuulsusekoormast vabaneda ja üldse pisut hinge tõmmata, otsustavad nad sõita sooja mere äärde puhkama.

ENO RAUD

NAKSITRALLID KAUBAMAJAS

Muhv vajutas pidurile ning auto jäi nii järsku seisma, et Kingpool ja Sammalhabe oleksid äärepealt põrandale lennanud.

«Mis lahti?» küsis Kingpool kokkunut. Muhv osutas kaubamaja vaateakendele, mille ees auto oli peatunud.

«Ma arvan, et peaksime kõigepealt mõningaid sisseoste tegema,» ütles ta. «Puhkuse ajal võib meil tarvis minna nii mõndagi, mida siin kaubamajas kindlasti müüakse.»

Kingpool ja Sammalhabe pidid selle seisukohaga tahes-tahmata nõustuma. Oli ju seletamatagi selge, et mitmesugused puhkusevahendid võivad puhkust ainult huvitavamaks ja sisukamaks muuta.

«Mulle näiteks kulub ära üks valge taskurätik, mille ma saaksin endale pähe siduda,» ütles Kingpool. «Muidu võib mereäärne päike mu pealae ülearu kuumaks kütta.»

«Ja mina vajaksin hädasti pohlaroobitsat,» teatas Sammalhabe. «Pohlakorjamise luba võidakse iga minut välja kuulutada.»

Nii oli asi otsustatud. Naksitrallid lahkusid autost ja astusid kaubamajja.

«Oh taevas!» hüüatas Muhv. «Nii palju kaup! Kuidas me küll kogu selle kraami hulgast vajalikud oskame välja otsida!» Nad hakkasid koos rahva-vooluga edasi liikuma, ise kogu aeg hoolsalt ringi väärtides.

«Sporditarbed!» kilkas korraka Kingpool, kelle pilk oli pidama jäänud spordiosakonna väljapanekutele. «Ma

lihtsalt ei mõista, miks me siamaale nii vähe oleme sporti harrastanud. Aga puhkus on ju spordi jaoks just see kõige sobivam aeg ja minu meelest tuleks meil kõvasti spordiriistu kokku osta.»

Sammalhabet ja Muhvi Kingpoole ettepanek eriti ei vaimustanud.

«Mina leian, et matkavarustus oleks palju olulisem,» ütles Sammalhabe. «Puhkuse ajal sobiks meil väga hästi mõni jalgsimatk ette võtta, et ümbruskonna loodusega ja vaatamisväärsustega tutvuda.»

«Ja ärgem unustagem supellinasid,» lisas Muhv. «Te ainult kujutage ette, kui mõnus on supellina mere ääres ümber võtta.»

Kingpool avas juba suu, et spordi tähtsusest pisut pikemalt rääkida, kui märkas mänguasjade osakonda, ning silmapilk olid spordiriistad tal peast pühitud.

«Vaadake ometil!» sosistas ta vaimustatult. «Vaadake, missugused toredad mänguasjad!»

«Mis meil nendest,» porises Muhv. Kuid Kingpool ei kuulanudki teda, vaid trügis juba kiiresti mänguasjade osakonna poole. Nii ei jäänud Sammalhabemel ja Muhvil muud üle kui sõbrale pahaselt järgneda, ning täispuhutavate kummiloomade leti juures said nad ta viimaks kätte.

Kingpoole silmad särasid vaimustusest. «Te ainult vaadake!» ütles ta ja sirutas käe kummiloomade poole.

«Vaadake, kui mõnusad!»

«Ja siis?» küsis Sammalhabe valvsalt. «Sa ei mõtle neid ju ometi ostma hakata?»

«Aga loomulikult mõtlen,» jätkas Kingpool. «Täispuhutavad kummiloomad, see on just täpselt see varustus, mida meil mere ääres vaja läheb. Me võime ju muidugi ennast liiva sisse kaevata ja limonaadi juua, kuid ilma kummiloomadeta läheks niisugune puhkus pika-peale siiski igavaks.»

Muhv ja Sammalhabe vajusid mõttesse. Kas polnudki ehk Kingpoolele äkki õigus? Üksluiselt sinetava mere ääres pakuvad ehk kummiloomad tõepoolest teatavat vaheldust, seda enam, et nad täispuhutult ka vee peal seisavad...

«No mis seal siis ikka,» ütles Muhv. Ning samas pöördus ta müüja poole: «Palun mulle üks krokodill.»

«Ja mulle lõvi,» ütles Sammalhabe. «Ja mulle üks elevant,» ütles Kingpool rõõmsalt. «Ainult üks pikema londiga, kui paluda tohib.»

Müüja noogutas tunnustavalt. «Väga hea valik,» ütles ta. «Kõik palavate maade loomad, sobivad omavahel hästi kokku.»

Siis näis ta korraks aru pidavat ja lisas: «Õigust öelda on meil siin veel üks väga hea komplekt, alles täna tuli müügile, aga peaaegu juba otsas. Kohe näitan.»

Ta võttis leti alt suure pappkarbi ja rääkis seda avades edasi:

«Olge lahked, siin nad meil ongi. Kolm väikest mehikest, kes meie linna rottide käest vabastasid.»

Vilunult ja kiiresti puhus müüja need mehikesed üksteise järel täis ning asetatas letile kummist Sammalhabeme, Kingpoole ja Muhvi.

«Kui armas!» hüüatas Muhv ja haaras täispuhutud Muhvi kätte, et seda lähemalt silmitseda.

«Eks ole,» noogutas müüja. Ta pidi veel midagi ütleva, kuid jäi äkki vait ja hakkas naksitrallidele rabatult otsa jõllitama.

«Aga kuulge!» hüüatas ta viimaks. «Need olete ju teie ise!»

«On tõepoolest niisugune kokkusattumus,» naeratas Sammalhabe tagasihoidlikult.

Ning silmapilk kandus see naeratus müüja näole üle.

«Õnnitlen südamest!» ütles ta. «Ja ma rõhutan veel kord, et teil on väga hea läbimüük.»

Naksitrallid aitasid seda läbimüüki veelgi suurendada, sest kuidas sa ikka endakujulised kummimehikesed ostmata jätad.

«Mulle üks Muhv, palun,» ütles Muhv. «Mulle üks Sammalhabe,» ütles Sammalhabe.

«Ja mulle kümme Kingpoolt,» ütles Kingpool. «Teinekord hea tuttavatele kinkida.»

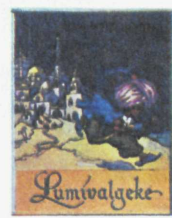
«Just, just,» oli müüja nõus. «Paremat kingitust on raske ette kujutada.»

Ta pakkis ostud paberisse, naksitrallid aga fasisid arve ja jätsid lahke müüjaga viisakalt nägemiseni.

(Järgneb.)

ARVA ARAL ARVA ARAL ARVA ARAL ARVA ARAL ARVA ARAL

MUINASJUTURAMA TUTE KAANEPILTIDE JUURES ON MIDAGI VALESTI. MIS NIMELTI!

SIIL

Niisuguseid metsloomi, kes inimest eriti usaldaksid ja ise tema seltsi otsiksid, palju ei ole. Siil on, ega teisi vist olegi. Tõsi —, majades elavad hiired ja rotid, ja karmidel talvedel, kui nälg kimbutab ning hundid metsas

uluvad, tulevad ka metskitsed aia taha või päris õuegi, aga see on teistmoodi kui siili naabrus. Siil kolib päriselt inimese naabriks: teeb aeda pesa, käib koera toidukausis vargil, tuleb trepi kõrvale pandud tassist piima lakkuma

ja võtab vahel oma lastekarjagi kaasa. Mõnikord koguneb videvikus niisuguse piimatassi ümber jooma terve kari siile, ja inimest ei karda nad siis sugugi. Et siil on üpris tavaline loom, siis teavad kõik, mismoodi ta välja näeb, kuidas lühikestel jalgadel mööda aiaääri joosta vudib, kuidas mägiseb, kuidas turtsub, kui pahaseks saab, ja koera haukumise või mõne muu ootamatu lärmi peale kerra tõmbub, nii et kõik teravad okkad turri tõusevad. Muidugi ei elune siilid üksnes majade juures, ainult et siin saab neid kõige sagedamini näha — maamajade ja suvilate juures, mitte südalinnas.

Talvel siili ei näe, siis magab ta oma samblast, rohust ja lehtedest tehtud pesas talveund. Kevadel, aprillis, kui lumi sulanud ja päike juba soe — vaat siis tulevad siilid jälle välja. Varakevadel kodib siil päise päeva ajalgi ringi, sest magas talv läbi söömata ja on nüüd hirmus nälgjane.

Siil sööb kõike, mis kätte saab: putukaid, tõuke, vihmausse, sisalikke, linnumune. Isegi rästikuid murrab siil: varitseb parajat juhust, kuni maol hammastega turjast kinni saab haarata; siis raputab uimaseks ja teeb vagaseks, ei hooli rästiku mürgihammastest suurt midagi. Saabki siil mao käest salvata, pole see temale nii ohtlik kui teistele loomadele. Näiteks niisama suure meriseaga võrreldes on siil rästikumürgile nelikümmend korda tugevam vastu panema. See on siili kaasasündinud oma-

dus. Kuid siilid murravad harva rästikuid.

Siilil on terav ja märg nina. Terav ja märg nina tunneb hästi lõhnu. Siilil peabki olema terav märg nina, sest silmad pole tal eriti suured asjad, on üsna pisikesed, hämarikulooma kohta liigagi pisikesed. Nii et ainult silmadega otsides ei leiaks siil toitu ega koduteed üles.

Lapsi sünnib siiliemal ühekorruga kuuseitse. Pojad sünnivad päris paljaina — okkad kasvavad neile selga hiljem.

Siili kasukas on umbes kuusteist tuhat okast. Milleks talle nii palju teravaid okkaid? Ikka kaitseks vaenlase eest. Kotka küüniste ja rebase kavaluse vastu siili okkad ei saa, aga koera, kassi ja nii mõnegi metsas eluneva murdja vastu saavad küll. Proovi puudutada kerratõmbunud siili. Mis siil teeb? Proovi, kui on juhust, ära karda — ega ta ei hammusta!

Sügisel, lehtede langemise aegu, teeb siil endale jälle pesa ja poeb pooleks aastaks magama. Enne sööb end kenasti rasva. Aga kui siil sügisel tuppa tuua, ei jää ta talveks magama ja tahab süüa.

Siil võib elada kuni kümme aastat vanaks.

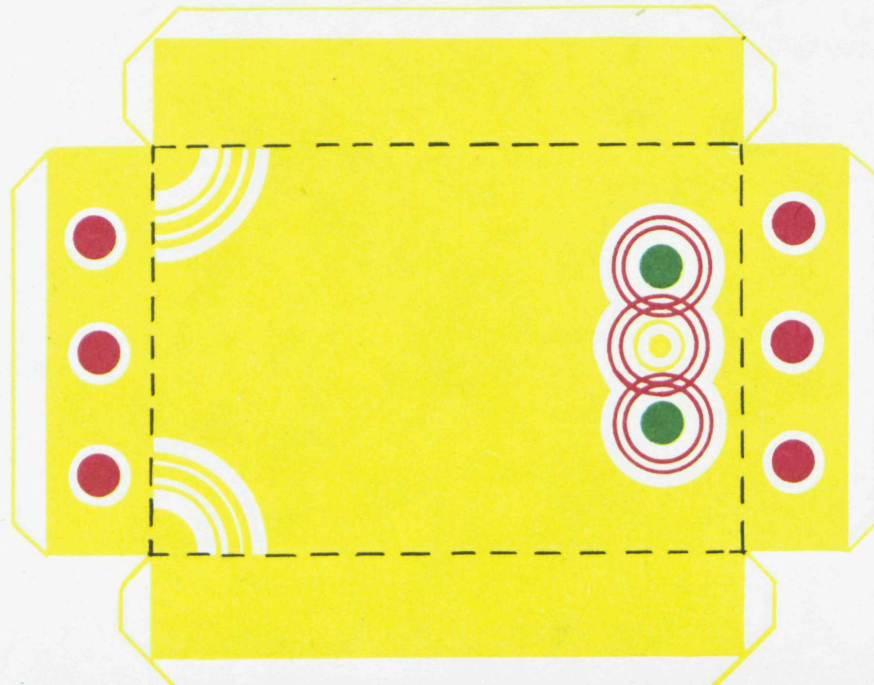
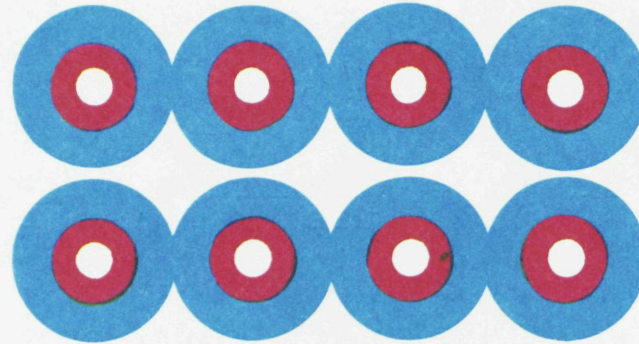
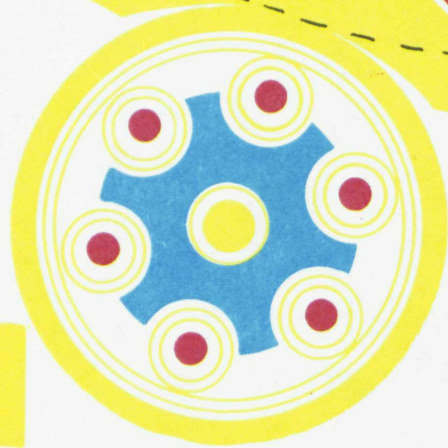
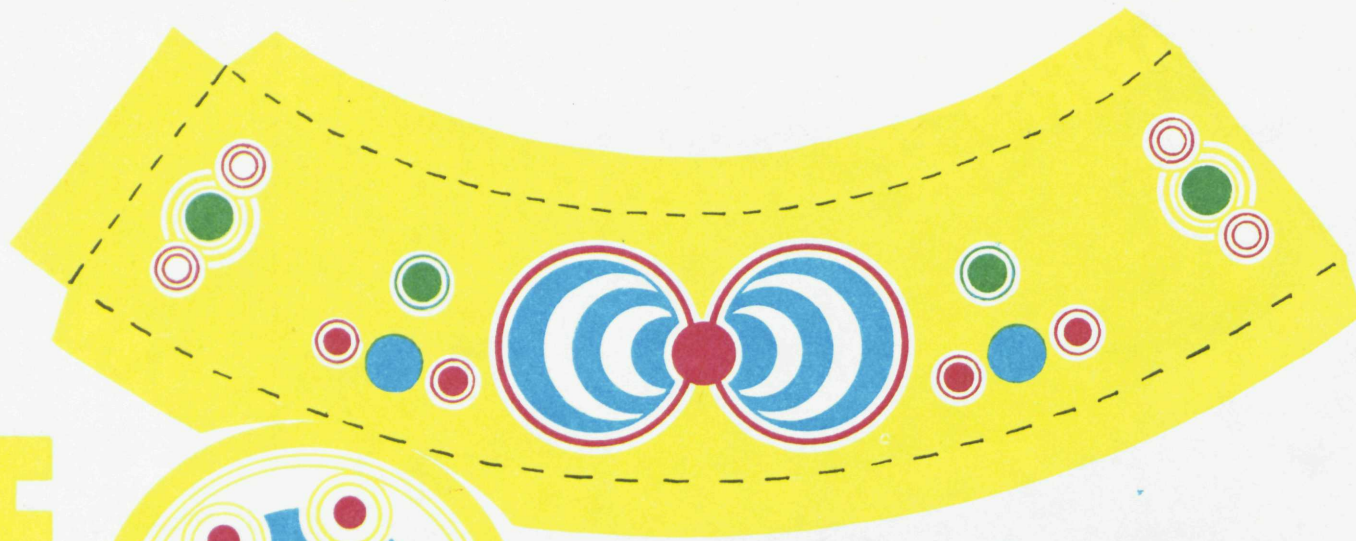
Et siil on tubli, kasulik ja rahva seas tuntud ning lugupeetud loom, siis seisab ta meil looduskaitsealuste loomade nimistus.

FRED JÜSSI

SEDA SINIST JOONT MÕÕDA LÕIKA VÄLJA KÕRVALOLEV KÄSITÕULEHT

KUUKULGUR

Kuukulguri võid teha soovi järgi, kas sinise või kollase. Osade kinnitamiseks kasuta liimi. Esiteks liimi kaks tühja tikutoosi külgepidi kokku (joon. 1). Lõika välja pinnalaotus A ja kata sellega tikutoosid. Tooside alumise katmata pinna jaoks lõika vihikukaanest paras tükk. Nüüd on kulguri kere valmis.

Lõika välja pinnalaotus B, painuta see kooniliseks ja liimi otstest kinni. Saad kulguri päikesepatarei. Kui oled sõõrja kaane õigesse kohta liiminud, paiguta patarei kulguri kerele (joon. 2). Nüüd lõika rattad neljakaupa välja ja kinnita kere külge. Antenni alumine osa kata liimiga ja keera puupulga ümber (joon. 3). Antenni paigaldamiseks forka kulguri kerresse auguke.

KARIN NIINEPUU

AABITS

Aabits on meil juba läbi,
kellelgi ei ole häbi.

Läbi võetud jutud, salmid –
aabitsapeoks me oleme valmis.

PRIIT TRAHV
Paide 1. Keskkooli
I-d klassi õpilane

KEVAD

Kevad tõi lilled ja liblikad kaasa.
Õhtul öoliblikad mängisid aasal.
Hommikul ärkas üks lill ja lõi kelluka lahti,
liblikas lendas ta õiele salamahti.

INGE AASSALU,
Karaski 8-kl. Kooli
II klassi õpilane

LAUPÄEVA JA PÜHAPÄEVA VAIDLUS

Nädalas on seitse päeva: esmaspäev, teisipäev, kolmapäev, neljapäev, reede, laupäev ja pühapäev. Nad olid omavahel suured sõbrad, välja arvatud laupäev ja pühapäev. Laupäev arvas, et tema on ka puhkepäev, kuid koolilastele on ta ju tööpäev — muidugi, kui vaheaega ei ole. Nõnda nad vaidlesid ja vaidlesid, aga kumbki ei tahtnud alla anda. Lõpuks ütles esmaspäev: «Mis asja te tülitsete, olge parem sõbralikud!» Teisipäev liis omalt poolt: «Ja võtke meist eeskujut.»

Laupäev ja pühapäev võtsidki teistest eeskujut. Nad olid natuke aega sõbralikud, siis aga hakkasid jälle pead murdma. Pühapäev ütles: «Kas sa tõesti aru ei saa, et oled tööpäev, sest siis käivad lapsed koolis!» Laupäev vastu: «Aga lasteaialapsed ja täiskasvanud on ju ikkagi kodus.»

Kas teie oskate laupäevale ja pühapäevale öelda, kas laupäev on puhkepäev või tööpäev!

IRJA KASS,
L. Pärna nim. Tallinna 42. Keskkooli
I-a klassi õpilane

MEIE ISTUTASIME PÄHKLISALU

Mina elan Kasahhi NSV pealinnas Alma-Atas. Aga linnast polegi vaja ei tea kui kaugele sõita, et näha igilumega kaetud mäeahelikke, tasandikul söövat lambakarja või hoopis kuuma tuiskliivaga kaetud kõrbet.

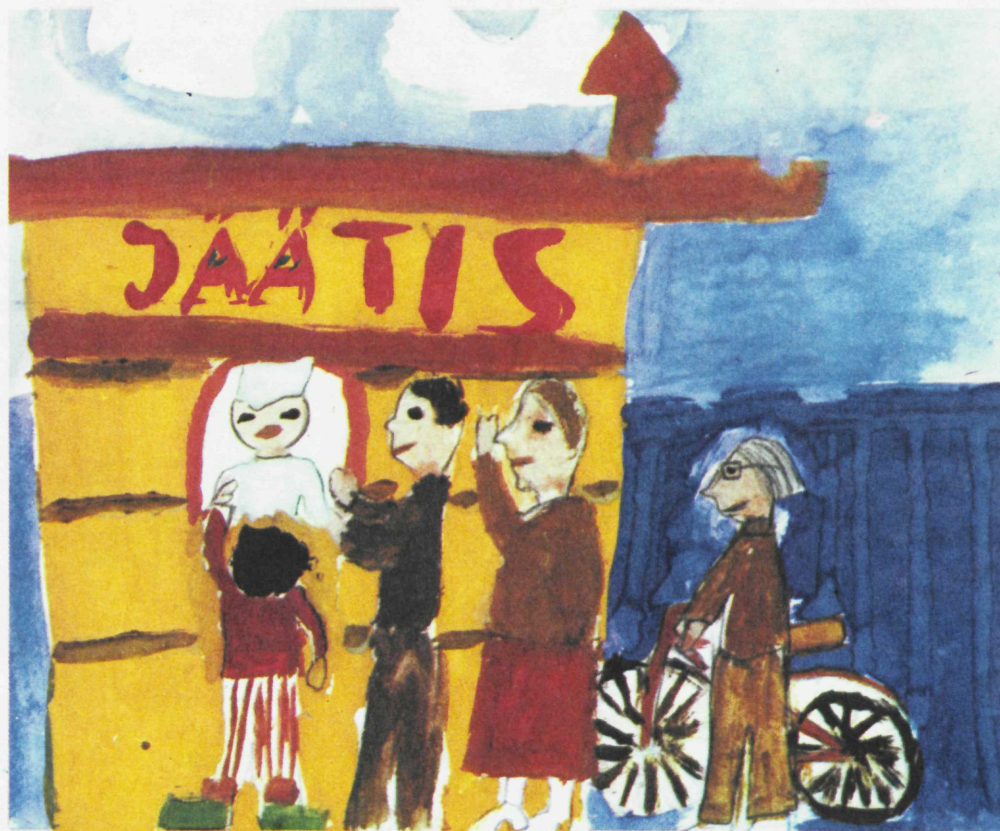
Kui ma alles päris väike olin, jutustas isa, et vana idamaa kombe kohaselt tulevat igal inimesel üks puu istutada.

Möödunud sügisel jalutades sattusime mandžuuria pähklipuule, mille all oli hulk valminud vilju. Need sarnanesid kreeka pähklitega. Me ei hakanud neid pähkleid sööma, vaid otsustasime pähklisalu istutada.

Paremat kohta kui Kok-Tjube mägi on pähklisalule raske leida!

Kok-Tjube jalamil pistisime mulda kolmkümmend kaks mandžuuria pähklit. Hiljuti käisime seda kohta vaatamas. Kui sinna jõudsime, hakkas parajasti esimest sooja kevadvihma sadama. Küll ma rõõmustasin, sest see on võrsetele hea.

ALJOSA HOROS,
Alma-Ata 38. Keskkooli
IV klassi õpilane

«Jäätitist ostmas» — joonistanud Viljandi 5. Keskkooli III klassi õpilane TONU KAALEP.

Esikaanel AVO PAISTIKU joonistus «Klaabu fraktoirit uudistamas».

Детский журнал ЦК ЛКСМ Эстонии и Совета Пioneрской организации Эстонской ССР «Тяжелее» («Звездочка»). На эстонском языке. Выходит один раз в месяц. Типография Издательства ЦК КП Эстонии. Таллин, 200 001, Пярну маantee, 67-а. Адрес редакции: ЭССР, Таллин, 200 101, Пярну маantee, 67-а. Цена 15 коп. Объем 2 печ. листа. Заказ № 776. Тираж 69 000.

ELKNO Keskkomitee ja ENSV Pioneerorganisatsiooni Nõukogu lastejakiri «Täheke» nr. 4 — 1977. Ajakiri asutatud jaanuaris 1960. Ilmub kord kuus. ЕКР Keskkomitee Kirjastus. Toimetuse aadress: Tallinn 200 101, Pärnu mnt. 67-a. Toimetus käsikirju ei tagasta.

Kolleegium: E. Haamer, V. Kotkas, E. Mardi (peatoimetaja), H. Mänd, A. Piirma, H. Rattise. Kunstiline toimetaja E. Pikk, tehniline toimetaja A. Aare, vanemkorrektor E. Orgmets. telefonid: vastutav sekretär 681-319; kunstiline toimetaja 681-321; kooliellu, teadus, tehnika 681-315; kirjandus, kirjad 681-317; korrektor 681-316; üldtelefon 681-318.

Laduda antud 2. III 1977. Trükkida antud 21. III 1977. Trükkiarv 69 000. Offsetpaber nr. 1. 60×90/8. Trükkipoognaid 2. Arvestuspoognaid 2,65. MB-01499. Tellimise nr. 776. ЕКР Keskkomitee Kirjastuse Trükikoda, Tallinn 200 001, Pärnu mnt. 61-a.

ИНДЕКС 78231
HIND 15 KOP.

Eriautod

Need on suured või väikesed kauba-
autod (1, 6, 7), liha ja kala vedamise
külmutusautod (8), piima (3), kütteõli
(10) või tsemendi tsisternautod (11).
Need on kiirabi- (4) või tuletõrjeautod.
Need on ehituste suurpaneelide autod
(9). Need on kolhoosides ja sov-
hoosides kasutatavad mitme järel-
vankriga veoautod (5) ja kallurid. Need
on võimsad kaevanduskallurid (2). Eri-
autode liike on väga palju.

Nõukogudemaal on praegu üle kolme-
saja tehase, kus valmistatakse eriauto-
sid. Niisuguseid leivaautosid, nagu pil-
dil näed, tehakse Tartus, niisuguseid
kiirabiautosid Gorkis, paneeliautosid
Moskvas ja Smela linnas Ukrainas, kaev-
vanduskallureid Valgevene Autoteha-
ses. Käesoleval viisaastakul valmib
kaubanduse, tervishoiu, tööstuse, ehi-
tuse ja põllumajanduse tarvis senisest
rohkem eriautosid.

